

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.6.2014 г.
COM(2014) 331 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно напредъка на Албания в борбата срещу корупцията и организираната престъпност и в областта на съдебната реформа и

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно напредъка на Албания в борбата срещу корупцията и организираната престъпност и в областта на съдебната реформа и

1. Въведение

Настоящият доклад е изготвен в отговор на заключенията на Съвета от 17 декември 2013 г., в които се заявява:

„Въз основа на доклад, който Комисията трябва да представи, Съветът ще разгледа трайното прилагане на стратегиите за борба с корупцията и за реформа на съдебната система, както и на неотдавна приетото съответно законодателство, и ще разгледа също трайната тенденция за дейно разследване и съдебно преследване, в т.ч. в областта на организираната престъпност. В светлината на този доклад и при положение че Албания и занапред върви по пътя на постигнатия досега насърчаващ напредък, Съветът очаква през юни 2014 г. решение за предоставяне на Албания на статут на страна кандидатка, при условие че Европейският съвет даде одобрението си.“

В съответствие с искането на Съвета настоящият доклад се съсредоточава основно върху борбата срещу корупцията и организираната престъпност и реформата на съдебната система и изтъква някои ключови събития, които са важни за по-нататъшната интеграция на Албания в ЕС. Той обхваща периода след публикуването на последния доклад за напредъка¹ и се основава на информацията, събрана и анализирана от Комисията, включително предоставената от страната информация, партньорски оценки и редовни контакти с държавите членки и международни организации.

В рамките на периода на докладване албанското правителство демонстрира конкретни действия и трайна политическа воля в областта на свързаните с ЕС реформи, обхващащи широк спектър от въпроси. През ноември правителството и опозицията обединиха силите си за приемането на резолюция относно интеграцията в ЕС. В периода след това и правителството, и неговата опозиция продължиха да подкрепят интеграцията в ЕС, въпреки че по-нататъшното изграждане на консенсус беше засегнато от все по-изразената конфронтация между тях, като опозицията между другото се оттегли от ключови гласувания в някои парламентарни комисии.

---

¹ На 16 октомври 2013 г. беше публикуван последният пакет „Разширяване“ на Комисията, който включва доклада за напредъка относно Албания.

През ноември беше започнат диалог на високо равнище (ДВР) относно ключовите приоритети с цел да се осигури подкрепа за интеграционния процес на Албания в ЕС чрез съсредоточаване върху ключовите приоритети на реформите. На второ заседание на ДВР в началото на март Албания представи план, който очертава средносрочните усилия на страната при изпълнението на ключови приоритети за започването на преговори за присъединяване. На тази среща както правителството, така и опозицията показаха конструктивна ангажираност с извършване на реформи, свързани с ЕС.

2. Неотдавнашни развития

Новият *Закон за публичната администрация* (ЗПА) е в сила от 26 февруари 2014 г., като свързаното с него вторично законодателство беше прието навреме, за да влезе в сила на 1 април. Това е сериозна стъпка напред с цел засилване на професионализма и отчитането на заслугите и борба срещу политизацията, липсата на ефикасност и корупцията сред голям брой органи от публичния сектор. Осъществяването на наблюдение върху изпълнението е от ключово значение. От месец октомври насам въпросите, свързани с *уволненията* и понижаването на персонал главно поради дисциплинарни мерки и преструктуриране в рамките на институциите на публичната власт, породиха политическо напрежение. В този контекст правителството замрази всички нови назначения от март до юли, за да се даде възможност за пълноценно функциониране на новия ЗПА, като по този начин се направи опит за осигуряване на надеждна и прозрачна процедура. От ключово значение е пълното спазване на приложимото законодателство и на съдебните решения.

Парламентът предприе мерки за укрепване на неговата надзорна функция по отношение на независимите институции. При все това налице са противоречия по отношение създаването, процедурите по назначаване и функционирането на редица независими институции и органи, които се отчитат пред него. От съществено значение е приложимото законодателство да бъде изцяло изпълнявано, а професионализмът на институциите – засилен. Процедурата на избиране на ръководителите и всички управителни съвети на тези институции с обикновено мнозинство в Парламента продължава да буди безпокойство, тъй като това може да накърни тяхната независимост. За разлика от случая със законодателството на Върховния инспекторат за деклариране на активи и конфликти на интереси (HIDAACI), новото законодателство ще бъде прегледано от международни експерти. Албанското правителство поиска партньорска проверка с цел оценка на постиганите резултати, структурата и капацитета на независимите институции с оглед засилване на тяхното функциониране и независимост.

Правителството продължава да настоява за *икономически реформи* и за засилено икономическо управление, за да се даде нов старт на растежа и да се увеличи

конкурентоспособността. Беше създаден Национален икономически съвет, председателстван от министър-председателя с участието на бизнес общността, който да предоставя насоки и да осигурява съгласуваност на икономическите реформи. Макроикономическата стабилност продължава да бъде укрепвана посредством добре обмислена парична политика, а инфлацията остава на ниско равнище. Фискалната консолидация, която е крайно необходима, ще бъде улеснена от съществуващото кредитно споразумение с Международния валутен фонд (МВФ). Тя ще позволи приключването на големи натрупани просрочени задължения в рамките на три години и ще насърчи съществени реформи, свързани с управлението на публичните финанси, данъчното облагане, пенсионната система и енергетиката. Реформите вече доведоха до повишаване на събирането на постъпления от данъци и мита, като разследванията на случаи на избягване на плащане на данъка върху добавената стойност (ДДС) и на схеми за измама бяха ускорени. Икономическата и фискална програма за периода 2014 – 2016 г. установява рамката за подкрепа на растежа и макроикономическата стабилност и определя необходимите структурни реформи в някои ключови области, включително укрепване на принципите на правовата държава, подобряване на стопанската и инвестиционната среда и справяне с проблеми на пазара на труда.

По отношение на кризата в Украйна и *привеждането в съответствие в областта на ОВППС* Албания се присъедини към всички изявления и позиции на ЕС.

3. Антикорупционни политики

От месец октомври албанските органи допълнително укрепиха *правната и институционална рамка* за борба срещу корупцията. През ноември беше назначен национален координатор на борбата срещу корупцията (НКБК), който координира дейностите на държавните органи и на независимите институции както на централно, така и на местно равнище. За да се улесни този процес, беше създадена мрежа от координатори на борбата срещу корупцията във всички министерства и независими институции. Задачите на координаторите включват докладване пред НКБК, предоставяне на насоки на съответните служители и мониторинг на изпълнението на стратегията за борба срещу корупцията в съответните институции и министерства. През април НКБК финализира националната стратегия за борба срещу корупцията, която беше широко обсъдена с гражданското общество и частния сектор и остава да бъде приета. Тя трябва да бъде последвана от подробни планове за действие.

По силата на изменения в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), приети през март, престъпленията, които са свързани с корупция на държавни служители с висок ранг, стават част от компетентността на Прокуратурата за тежки престъпления (ПТП) и Съда за тежки престъпления (СТП), с изключение на нарушенията, свързани със злоупотреби със служебен пост. Активната и пасивната корупция на съдии, прокурори, служители

от съдебната система, високопоставени държавни служители и местно избрани представители вече попадат в рамките на юрисдикцията на СТП, с което се насочва вниманието към корупцията на високо равнище. Остава в законодателството да се въведат определения за високопоставени държавни служители и за избрани на местно равнище държавни служители.

През март стана възможно от правна гледна точка изземването или конфискацията на незаконни активи, които произхождат от престъпления, свързани с корупция.

През май беше изготвен нов Закон за достъпа до информация, който въвежда административни санкции, както и производства за разглеждане на жалби, подавани до Комисията по правото на информация и защита на личните данни.

Законите за деклариране на активи и за конфликтите на интереси, изменени през април 2014 г., понастоящем са предмет на официална процедура на приемане. Съобразно преразгледания Закон за конфликтите на интереси забраната за влизане в договорни отношения с публичните органи обхваща също така съдиите и прокурорите на равнище първа инстанция и апелативен съд. Нещо повече, предоставянето на невярна информация се счита вече за престъпление, което показва ангажираността с преодоляването на проблема с конфликтите на интереси. Законът за декларирането на активи понастоящем изисква от държавните служители да депозират в банка активи, които надхвърлят 1,5 милиона албански лека (около 10 700 евро).

По отношение на *сътрудничеството между правоприлагащите органи* за борба срещу корупцията и организираната престъпност през декември беше подписан меморандум за разбирателство между Главния прокурор, Министерството на вътрешните работи и Държавната разузнавателна служба, който има за цел създаване на обща платформа за засилване на проактивните разследвания. Като цяло сътрудничеството между правоприлагащите органи трябва да се засили, като включи сигурна система за обмен на информация с оглед засилване на ефикасността на разследванията.

През април броят на прокурорите за борба срещу корупцията в регионалните прокуратури нарасна от 22 на 33.

По отношение на *результатите*, броят на делата за корупция, които държавната полиция е насочила към прокуратурата, нарасна с 16% през периода от октомври 2013 г. до март 2014 г. в сравнение със същия период на предходната година. Броят на присъдите в районните съдилища намалю с 8% през същия период, докато броят на присъдите в апелативните съдилища се увеличи с 81%. Осъществяват се пет разследвания на корупция в рамките на съдебната система, като вече е издадена една присъда в съдебната система на равнище апелативен съд. Във връзка с висшестоящи и

избрани на местно равнище държавни служители съдът разглежда пет случая с 25 ответника, като два случая са в процес на разследване на злоупотреба със служебно положение, както и други свързани с това обвинения. Като цяло броят на разследванията и издадените присъди продължава да бъде малък, особено по отношение на случаите на корупция по високите етажи. Голям брой разследвания на свързани с корупция нарушения не води до окончателни присъди, което подчертава необходимостта от укрепване на независимостта, ефективността и отчетността на съдебната система, както и от засилване на капацитета на полицията и прокуратурата.

С цел справяне с недостатъците на *ефикасността на разследванията* и сътрудничеството между органите, през май бяха учредени месечни заседания, председателствани от главния прокурор и генералния директор на полицията. Редица пречки продължават да съществуват, като например разпоредбите, свързани с прихващане и наблюдение, сроковете за разследвания и допустимостта на доказателства пред съд и като цяло разследванията продължават да не се осъществяват проактивно. Необходимо е засилване на капацитета за разследване на правоприлагащите органи, включително способността за справяне с финансови и икономически престъпления. Текущата правна рамка трябва да включи правни разпоредби, които позволяват на държавната полиция да получава информация за целите на разследванията от държавни институции и предоставящи обществени услуги частни органи, както и да налага възпиращи санкции в случаи на неспазване. Албания се насърчава да включи незаконното обогатяване като нарушение, като положителен сигнал. Необходимо е да се положат допълнителни усилия по отношение на механизмите за налагане на санкции в случаите на неспазване на междуинституционални меморандуми за разбирателство.

Върховният инспекторат за деклариране на активи и конфликти на интереси (НДААСИ) предприе мерки за подобряване на ефективността си през първото тримесечие на 2014 г. Сред докладваните пред прокуратурата случаи на скрити активи са тези на трима съдии, един прокурор, един посланик и двама инспектори. Като цяло както НДААСИ, така и националните контролни органи следва да изпълняват своя мандат по много по-проактивен начин, фокусирайки се върху случаи на необяснимо забогатяване чрез по-добра оценка на риска и много щателна съпоставка със собствените си данни с тези от декларациите на активи и за конфликти на интереси. Предоставянето на декларациите на активи на правоприлагащите и разследващите органи е от съществено значение в това отношение. Публикуването на декларациите на активи, както е предвидено в пътната карта относно ключовите приоритети, ще подобри отчетността и ще стимулира усилията за разкриване на случаи на необяснимо забогатяване.

Като цяло е налице трайна политическа воля за решителни действия по отношение на предотвратяването на корупцията и борбата срещу нея. Структурните реформи, които бяха осъществени, свидетелстват за всеобхватен подход, включващ широк кръг от институции. Широкият процес на консултации за очертаването на антикорупционната стратегия показва, че правителството има за цел да включи широк кръг от заинтересовани лица. Беше поставено начало на междуведомствена работа за засилване на проактивните разследвания, систематичния анализ на риска и преодоляването на препятствията с оглед на подобряването на ефективността на разследванията. За да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да се съсредоточи върху прилагането на законодателството в областта на декларациите на активи и на конфликти на интереси, да увеличи броя на проактивните разследвания и да въведе по-нататъшни мерки за увеличаване на ефикасността на разследванията, да продължи да надгражда първоначалните си усилия, така че да постигне солидни резултати в областта на разследванията, преследванията и окончателните присъди в случаите на корупция. Предвижданата дълбока съдебна реформа ще бъде също от ключово значение в борбата срещу корупцията.

4. Борба срещу организираната престъпност

От октомври насам бяха въведени няколко организационни промени в държавната полиция и в прокуратурата, а ключово законодателство е подготвено за приемане, като то обхваща организацията и обучението на полицията и контрола върху огнестрелните оръжия. През март беше поставено началото на открит конкурс за набиране на нови служители за държавната полиция. Въпреки трудната бюджетна ситуация определените за полицейски заплати средства бяха увеличени с 10% през 2014 г. 39 полицейски служители бяха уволнени от месец септември насам поради дисциплинарни причини. Що се отнася до тероризма, който е финансиран чрез организираната престъпност, в рамките на държавната полиция беше създаден нов отдел за борба срещу тероризма.

Полицията организира успешни операции в рамките на страната в областта на борбата срещу наркотиците, незаконния трафик на хора, прането на пари и конфискуването на взривни вещества, като участва в подобни операции в чужбина. В областта на *международното полицейско и съдебно сътрудничество* през януари беше ратифициран Четвъртият допълнителен протокол към Европейската конвенция за екстрадиция. Общо 25 проучвателни комисии от държави – членки на ЕС, посетиха Албания в периода от октомври 2013 г. до края на април 2014 г. През същия период 34 лица бяха екстрадирани към Албания от държавите – членки на ЕС, като албанските органи екстрадираха 49 души към държавите – членки на ЕС. Беше подписан оперативен протокол между държавната полиция и Департамента за публична безопасност на Министерството на вътрешните работи на Италия. Албания работи с Италия и Гърция за създаване на съвместен център за полицейско сътрудничество за

контрол върху трансграничните незаконни дейности в Саранда. Провеждат се редовни срещи със служителите за връзка в страните партньори с цел обмен на информация относно разследванията на активи, придобити от престъпна дейност.

Подписаното през декември миналата година оперативно споразумение за сътрудничество с Европол беше ратифицирано от Албания на 20 март. Обменът на информация е улеснен от албански служител за връзка, командирован в Европол. През отчетния период Албания взе участие в международна полицейска операция, подкрепена от Европол, за откриване на откраднати превозни средства и превозни средства, обект на трафик. В резултат на това беше възбудено наказателно преследване срещу 24 извършители. Органите следва да използват по-активно всички налични инструменти на международното сътрудничество и да увеличат разгръщането на съвместни екипи за разследване. Капацитетът за използването на специални разузнавателни средства следва да бъде засилен по отношение на правната и процесуалната рамка.

По отношение на *борбата срещу трафика на хора* Службата на националния координатор на борбата срещу трафика на хора (СНКБТХ) поднови националния механизъм за препращане, като се засилиха действията в областта на превенцията и повишаването на осведомеността, и е в процес на финализиране на новата национална стратегия и план за действие за периода 2014 – 2016 г. През 2014 г. на СНКБТХ е предоставен за първи път собствен бюджет. Три мобилни единици бяха установени в Тирана, Вльора и Елбасан, което доведе до повишена идентификация на жертвите и потенциалните жертви. Срещи на регионалната полиция с органите за наказателно преследване на тежки престъпления се провеждат ежемесечно. С цел справяне с принудителния труд и вътрешния трафик Инспекторатът по труда е започнал проверки на нощни клубове в сътрудничество с полицията в Тирана. Специална гореща линия за жертвите на трафик е въведена в експлоатация през март и от ноември 2013 г. те могат да получат правна помощ с намаление от 30% по отношение на адвокатските хонорари. Последните изменения на Наказателния кодекс във връзка с трафика на хора следва да бъдат прилагани с особено внимание, структурите, отговорни за тяхното прилагане, следва да бъдат укрепени и разследването на случаите на вътрешен трафик следва да бъде увеличено. Броят на осъдителните присъди за трафик на хора все още е малък. Капацитет за оценка на заплахите и риска за идентифициране на жертвите на трафик трябва да бъде укрепен с цел проактивно справяне с този феномен.

По отношение на *борбата срещу изпирането на пари* в периода от октомври 2013 г. до средата на април 2014 г. в сравнение със същия период от миналата година се наблюдава слабо увеличение на свързаните с изпирането на пари престъпления, препратени от полицията на прокуратурата с почти същия брой извършители. Въпреки това броят на присъдите за изпиране на пари продължава да бъде малък.

От октомври 2013 г. до края на месец март държавната полиция е препратила на Прокуратурата за тежки престъпления 45 случая с цел започване на разследвания на активи, придобити от престъпна дейност, което е слабо увеличение спрямо сравнимия период от предходната година. Разследванията на финансови престъпления трябва да се прилагат систематично и капацитетът за ефикасното им провеждане трябва да бъде увеличен, което следва да доведе до това повече активи, придобити от престъпна дейност, да бъдат конфискувани.

Що се отнася до **икономическата престъпност**, голяма полицейска операция е проведена между октомври и декември 2013 г. с насоченост срещу незаконните хазартни заведения, в резултат на която са разследвани 720 престъпления в областта на икономическата престъпност и е иззето значително количество хазартно оборудване на обща стойност от 8,5 милиона евро. Изземването и конфискацията на активи трябва да бъдат прилагани систематично.

Капацитетът на Междуинституционалния морски оперативен център (ММОЦ) за наблюдение на оперативните аспекти на борбата срещу организираната престъпност се е увеличил посредством модернизация на 7 крайбрежни радара, обхващащи всички национални териториални води. Общата система за управление на информацията – онлайн база данни за обмен на информация между правоприлагащите органи – функционира в пълна степен. Проведено е съвместно обучение за оперативни умения на обслужващия персонал. Особено внимание е необходимо по отношение на анализа на риска от изтичане на мораториума върху моторните лодки.

По отношение на **борбата срещу наркотиците** в процес на изпълнение е националният план срещу отглеждането на наркотични вещества. От октомври 2013 г. до края на март 2014 г. в сравнение със същия период от миналата година изземването на наркотици е продължило, като изземването на марихуана (18,8 тона в сравнение с 13,6 тона) и кокаин (14,5 кг в сравнение с 1,7 кг) се е увеличило, а изземването на хероин е намаляло (25,6 кг в сравнение с 44,8 кг). Публично унищожаване на иззети наркотици е проведено през месец март, април и май. Като цяло повече операции са довели до нарастване на наказателното преследване на трафика на наркотици през същия период. Разследванията на случаите, свързани с наркотици, трябва да бъдат систематично съпроводжани с успоредни разследвания на финансови престъпления. Необходим е засилен систематичен контрол на синята граница с цел закриване на маршрутите за трафик на наркотици. Международното сътрудничество с Италия, Гърция, Германия, Белгия, САЩ и Косово² е довело до задържането на 51 заподозрени

---

² Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/99 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

в международен трафик на наркотици лица през същия период в сравнение с 31 задържани за същия период от миналата година. Необходимо е да се засили борбата срещу мрежите за трафик на наркотици чрез задълбочаване на международното сътрудничество и да се увеличи използването на специални техники за разследване въз основа на оценка на заплахата и успоредно на разследвания на финансови престъпления. Конкретните мерки за премахване на насажденията на наркотични вещества трябва да бъдат засилени. Към националния план срещу отглеждането на наркотични вещества трябва да бъдат добавени измерими показатели за изпълнението и очакваните резултати.

Като цяло са въведени организационни промени и ключово законодателство в сферата на организацията на полицията и обучението и контрола на огнестрелни оръжия е подготвено за приемане. Международното полицейско и съдебно сътрудничество е задълбочено чрез изпълнението на споразумения за екстрадиция. Националният механизъм за препращане по отношение на трафика на хора е подновено чрез засилено сътрудничество на правоприлагащите органи. Разследванията са постигнали някои положителни резултати в борбата срещу наркотиците, трафика на хора и прането на пари. Борбата срещу отглеждането на наркотични вещества трябва да бъде засилена. За да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да подобри резултатите си в борбата срещу организираната престъпност чрез засилване на междуведомственото сътрудничество, повишаване на ефективността на проактивното разследване и систематично използване на разследвания на финансови престъпления, укрепване на международното и регионалното ѝ сътрудничество, включително с Европол, и увеличаване на усилията ѝ в борбата срещу всички форми на организирана престъпност.

5. Реформа на съдебната система

С цел повишаване на ефективността на **съдебната система** през януари бяха обявени мерки за съдебна реформа. Албания поиска сътрудничеството на Венецианската комисия и беше изготвена пътна карта за петте ключови приоритета, включително реформа на съдебната система. Беше започнат процесът на изготвяне на стратегия за периода 2014 – 2020 г. През февруари в рамките на Министерството на правосъдието беше създадена консултативна работна група относно реформата на съдебната система.

През март Албания поиска от Венецианската комисия да направи оценка на двата пакета от изменения на Гражданския процесуален кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс. Единият пакет от изменения оправомощава съдиите да налагат глоби на адвокатите, които многократно отсъстват по време на граждански и наказателни съдебни изслушвания, докато вторият пакет от изменения ограничава видовете жалби, които могат да се подават до Върховния съд. Тези изменения имат за цел да намалят

натовареността на съдилищата и да повишат тяхната ефективност. Предвижда се помощта на Венецианската комисия постепенно да обхване широк кръг от въпроси.

В съответствие с изменените разпоредби на Гражданския процесуален кодекс повечето граждански дела във Върховния съд се разглеждат в състав от трима съдии. Необходими са допълнителни мерки, за да се постигне по-голяма ефективност на работата на Върховния съд. Тези мерки включват хармонизация и публикуване на съдебна практика, изменения на Наказателно-процесуалния кодекс с цел изменение на производствата, прилагани във Върховния съд във връзка със съдебния състав, пред който се обжалват решения по наказателни дела, приемане на разпоредби, насочени към намаляване на броя на жалбите, приключване на текущата вътрешна реорганизация на съда, както и попълване на оставащите 3 свободни работни места в съда.

Неотдавнашното публикуване на изчерпателен списък на съдиите с означение на техния ранг, което се случва за първи път, е стъпка към увеличаване на *прозрачността* на системата за назначаване, повишаване в длъжност и прехвърляне на съдиите. Оценката на съдиите трябва да продължи да се осъществява по отношение на периода 2007 – 2009 г. и следващите години. Необходими са допълнителни мерки, за да се гарантира, че производствата в рамките на Висшия съдебен съвет за назначаване, повишаване в длъжност и прехвърляне на съдии се основават изключително на заслугите на кандидатите и други обективни критерии.

Обединената електронна система за управление на дела ICMIS, която осигурява прозрачно разпределяне на делата между съдиите на случаен принцип и способства за наблюдение на обема на висящите дела, все още не се прилага във всички съдилища. Това е от особено значение за Районния съд в Тирана, Съда за тежки престъпления, Апелативния съд за тежки престъпления и новосъздадените административни съдилища, в които системата не е в действие.

Съдебните решения следва да се предоставят на всички практикуващи юристи и на широката общественост. Решенията следва също така да бъдат публикувани в база данни с възможност за търсене, със съответните им мотиви, в разумен срок и в съответствие с препоръките на комисаря по защита на личните данни.

Измененията на Наказателно-процесуалния кодекс по отношение на престъпления, свързани с корупция на високопоставени държавни служители (вж. раздел 3. Политики за борба срещу корупцията), въвеждат процедури, регулиращи снемането на техния имунитет. В случая на обикновените съдии се изисква разрешение на Върховния съдебен съвет по искане на прокурор във връзка с обиск на лицата и претърсване на домовете, както и всяка форма на лишаване от свобода. По отношение на съдиите във Върховния съд и в Конституционния съд главният прокурор трябва да поиска от

Върховния съд да разреши снемането на имунитета. За разлика от обикновените съдии и прокурори членовете на Върховния съд и на Конституционния съд остават под юрисдикцията на Върховния съд за престъпления, свързани с корупция.

Информация за шест случая на подозрение в корупция в рамките на съдебната власт е изпратена от Върховния съдебен съвет до главния прокурор.

От октомври 2013 г. досега Министерството на правосъдието е образувало дисциплинарни производства срещу 19 съдии, които са били предадени на Висшия съдебен съвет за преглед. Към днешна дата Висшият съдебен съвет е разгледал пет от тези дела, като е уволнил един съдия, прехвърлил е друг съдия в съд с по-ниско равнище за срок от две години и е издал предупреждение за уволнение срещу трима съдии. В отделен случай през декември 2013 г. Висшият съдебен съвет е спрял временно съдия от изпълняване на неговите задължения в очакване на постановяването на окончателно решение. Производствата са образувани от министъра на правосъдието срещу двама прокурори. Дисциплинарната система следва да бъде засилена, ролята на министъра на правосъдието в рамките на дисциплинарното производство, както и в рамките на Висшия съдебен съвет следва да се преразгледа, новите правила за имунитета на магистратите следва да се прилагат ефективно и следва да бъде установено отчитане на санкциите.

Що се отнася до *ефикасността*, всичките шест административни съдилища, Апелативният административен съд и административната колегия на Върховния съд са създадени, считано от ноември 2013 г. Назначаването на съдии към тези съдилища, които *inter alia* разглеждат дела, прехвърлени от други съдилища, беше извършено след провеждането на изпит. Процесът на попълване на оставащите девет свободни работни места в петте административни съдилища извън Тирана и финализирането на разпоредбата за съдебните помощници и съдебните сгради трябва да бъдат приключени.

След решението на Конституционния съд от март 2014 г., с което Законът за съдебната администрация от април 2013 г. се обявява за противоконституционен, е необходимо да се запълни тази законодателна празнота и да се приемат разпоредби за уреждане на работата на съдилищата и техните служители. Според решението квалифицирано мнозинство, а не обикновено мнозинство, е било необходимо, за да може Парламентът да приеме закона през 2013 г.

Що се отнася до *достъпа до правосъдие*, разпоредбите за изменение на Закона за правната помощ от 2008 г. във връзка с освобождаване от съдебни такси за определени категории граждани и създаване на местни служби за правна помощ (правни клиници), следва да бъдат приложени.

Като цяло Албания доказва своя ангажимент за осъществяване на съдебната реформа, по-специално чрез взаимодействие с Венецианската комисия за подобряване на независимостта, отчетността и професионализма на системата. Положени са известни усилия за намаляване на висящите дела в съдилищата и работното натоварване като цяло и за увеличаване на прозрачността на съдебната система. Предприети са мерки за насърчаване на отчетността на съдиите и прокурорите чрез приемането на производства за регулиране на снемането на техните имунитет. Наложени са редица санкции вследствие на дисциплинарни производства. За да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да продължи решително да провежда съдебната реформа чрез продължаваща ангажираност с Венецианската комисия, приемане на съществени допълнителни разпоредби, по-специално за засилване на независимостта и отчетността – в съответствие с пътната карта за реформата на съдебната система, както и чрез адекватно прилагане на приетите мерки.

6. Заключение

Албания продължава да изпълнява и консолидира своите мерки за реформи, свързани с ЕС, и по-специално тези, свързани с получаване на статут на страна кандидатка. Налице е постоянна политическа воля да се действа решително по отношение на предотвратяването на корупцията и борбата срещу нея, а структурните реформи свидетелстват за всеобхватен подход, включващ широк кръг от институции. Важни законодателни реформи са въведени в борбата срещу организираната престъпност и разследванията имат положителни резултати в борбата срещу трафика на наркотици и други области на тежката и организираната престъпност. Албания доказва своя ангажимент за осъществяване на съдебната реформа, по-специално чрез работа с Венецианската комисия с цел подобряване на независимостта, отчетността и професионализма на системата.

Въз основа на констатациите от настоящия доклад Комисията потвърждава своята препоръка, че Съветът следва да предостави на Албания статут на страна кандидатка.

Важно е да бъде продължен систематичният подход на Албания за реформи, като устойчивите резултати ще бъдат от ключово значение за нейното по-нататъшно интегриране в ЕС. Настоящият доклад вече определя редица ключови предизвикателства, важни за Албания, за да продължи да напредва решително в посока към нейното интегриране в ЕС.

В областта на борбата срещу корупцията, за да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да се съсредоточи върху прилагането на законодателството в областта на декларациите на активи и на конфликти на интереси, да увеличи броя на проактивните разследвания на случаи на корупция и да въведе по-

нататъшни мерки за увеличаване на ефикасността на разследванията, да продължи да надгражда първоначалните си усилия, така че да постигне солидни резултати в областта на разследванията, преследванията и окончателните присъди в случаите на корупция. Предвижданата дълбока съдебна реформа ще бъде също от решаващо значение в борбата срещу корупцията.

В областта на борбата срещу организираната престъпност, за да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да подобри резултатите си в борбата срещу организираната престъпност чрез засилване на междуведомственото сътрудничество, повишаване на ефективността на проактивното разследване и систематично използване на разследвания на финансови престъпления, укрепване на международното и регионалното ѝ сътрудничество, включително с Европол, и увеличаване на усилията ѝ в борбата срещу всички форми на организирана престъпност.

В областта на реформата на съдебната система, за да даде решителен тласък на интеграцията си към ЕС, Албания ще трябва да продължи решително да провежда съдебната реформа чрез продължаваща ангажираност с Венецианската комисия, приемане на съществени допълнителни разпоредби, по-специално за засилване на независимостта и отчетността – в съответствие с пътната карта за реформата на съдебната система, както и чрез адекватно прилагане на приетите мерки.

Освен това от ключово значение е процесът на реформи да бъде придружен от засилен и консолидиран политически диалог между правителството и опозицията. Основаната на компромиси и конструктивна работа в Парламента е от първостепенно значение за устойчивостта на реформите, а създаването на Национален съвет за интеграция в ЕС, който обединява всички заинтересовани лица, е ключов елемент за постигане на консенсус в цялото албанско общество.

Ключовите предизвикателства, посочени в настоящия доклад, ще бъдат доразвити в доклада на Комисията за напредъка от октомври 2014 г.